

POWIATOWY URZĄD PRACY W ŁOWICZU

99-400 Łowicz, ul. Stanisławskiego 28
tel. (0-46) 837-04-20, 837-07-76, fax 837-03-73
www.pup.lowicz.pl

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ŁOWICKIM
W 2009 ROKU**

Łowicz, marzec 2010

Spis treści:	Str.
I. Wstęp.....	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie łowickim	5
III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie łowickim	10
IV. Analiza zawodów deficytowych w równowadze i nadwyżkowych....	16
V. Wnioski i zakończenie.....	20
VI. Aneks statystyczny.....	22

I. WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹. Tym samym wyraźnie zaakcentowano to, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Jednakże, co należy podkreślić, prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy – szczególnie w układzie lokalnym.

Podstawowe pojęcia w przyjętej metodologii to: zawód deficytowy, nadwyżkowy i w równowadze. Przez *zawód deficytowy* należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z *zawodem nadwyżkowym* będziemy mieli wówczas do czynienia, gdy na rynku występuje na niego mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Natomiast *zawód w równowadze* to ten, na który występuje na danym rynku bardzo zbliżone zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Podstawową do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest *klasyfikacja zawodów i specjalności*, wprowadzona do powszechnego użycia rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), które zostało zmienione rozporządzeniem z 01.06.2007r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz. U. Nr 106, poz. 728). Klasyfikacja zawodów jest pięciopoziomym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem 1770 zawodów i specjalności. Obejmuje ona 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy), 30 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 116 grup średnich (kod 3-cyfrowy), 392 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy) i 1770 zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy).

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich

¹Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003., s. 6.

kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Źródłami informacji do opracowania tej części raportu były:

1. Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych – aplikacja pod nazwą „Monitoring zawodów”
2. Sprawozdanie MPiPS. – 01 wraz z zał. 1, 2 i 3; dane zgromadzone, dot. osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także ofert pracy według PKD,
3. Polska Kwalifikacja Działalności (PKD)

II. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W POWIECIE ŁOWICKIM

Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu obejmuje swoim działaniem następujące gminy: Bielawy, Chaśno, Domaniewice, Kiernoza, Kocierzew Południowy, Łyszkowice, Łowicz, Nieborów, Zduny oraz miasto Łowicz.

Na koniec 2009 liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosiła **3174** osoby. W porównaniu do końca czerwca 2009r. nastąpił spadek o **61** osób.

Stopa bezrobocia w powiecie łowickim na koniec roku 2009r. wynosiła 9,1% (przy 11,6 % w województwie łódzkim oraz 11,9 % w kraju).

Na dzień 31.12.2009r. zarejestrowanych było w urzędzie 632 osób bezrobotnych z prawem do zasiłku. Udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku stanowił 20 % w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Na koniec grudnia 2009 roku w PUP w Łowiczu zarejestrowanych było **1535** kobiet. Liczba ta w stosunku do końca czerwca 2009 spadła o 61 osób. Na koniec roku 2009 - 345 kobiet posiadało prawo do zasiłku. Udział bezrobotnych kobiet z prawem do zasiłku wynosił 22,5% w ogólnej liczbie kobiet bezrobotnych.

Na 31.12.2009r. w urzędzie zarejestrowanych było 214 osoby niepełnosprawne (w tym 90 kobiet) oraz 76 osób poszukujących pracy (w tym: 32 kobiety i 43 osoby niepełnosprawne poszukujących pracy).

Ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Łowiczu ze względu na wiek przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 1. Bezrobotni zarejestrowani w PUP ze względu na wiek, stan na dzień 31.12.2009 r.

Lp.	Wiek	Ogólna liczba	Udział %	Kobiety
1.	18 - 24	745	23,4%	375
2.	25 - 34	898	28,3%	509
3.	35 - 44	533	16,8%	262
4.	45- 54	702	22,1%	318
5.	55- 59	241	7,6%	71
6.	60 -64	55	1,7%	X
	Ogółem	3.174		1.535

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania do MPiPS

Zróznicowana jest liczba osób bezrobotnych ze względu na wiek. Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata, zaraz po nich osoby bezrobotne w wieku 45-54 lata. Najmniej liczną grupę stanowią osoby w wieku 60-64 lata.

Tabela Nr 2. Bezrobotni zarejestrowani w PUP wg wykształcenia, stan na dzień 31.12.2009 r.

Lp.	Wykształcenie	Ogólna liczba	Udział %	Kobiety
	wyższe	304	9,6 %	209
	policealne i średnie zawodowe	867	27,3 %	509
	średnie ogólnokształcące	274	8,6 %	164
	zasadnicze zawodowe	921	29 %	364
	gimnazjalne i poniżej	808	25,5%	289
	Ogółem	3.174		1.535

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania do MPiPS

Najmniej zarejestrowanych jest osób z wykształceniem wyższym oraz średnim ogólnokształcącym. Wiadomo nie od dziś, że zawsze najłatwiej znaleźć pracę osobom o wysokich kwalifikacjach. Mniejsza liczba osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym świadczy o tym, iż osoby kończące licea ogólnokształcące podejmują dalszą naukę. Nadal dużą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz średnim technicznym. Osoby młode, kończące szkoły zawodowe znajdują zatrudnienie w firmach na terenie powiatu, ale także wiele osób znajduje zatrudnienie poza powiatem, a także krajem.

Tabela Nr 3. Napływ bezrobotnych w 2009 roku:

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni absolwenci-razem	Bezrobotni absolwenci-kobiety
1	"000000"	Bez zawodu	695	336	184	125
2	"522107"	Sprzedawca	319	275	27	25
3	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	311	240	78	49
4	"743202"	Dziewiarz	163	143	0	0
5	"743604"	Szwaczka	157	155	1	1
6	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	110	68	7	4
7	"722204"	Ślusarz	101	0	0	0
8	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	100	80	28	23
9	"712102"	Murarz	95	2	1	0
10	"311302"	Technik elektryk	93	1	14	0

11	"311502"	Technik mechanik	88	4	4	0
12	"321310"	Technik technologii żywności – przetwórstwo owocowo-warzywne	88	70	3	2
13	"321208"	Technik rolnik	86	41	15	4
14	"932103"	Pakowacz	84	72	10	9
15	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	82	75	7	7
16	"743304"	Krawiec	79	77	1	1
17	"311913"	Technik technologii odzieży	74	74	15	15
18	"931301"	Robotnik budowlany	74	0	2	0
19	"512201"	Kucharz	68	42	18	9
20	"512202"	Kucharz małej gastronomii	67	42	22	13
21	"413103"	Magazynier	66	13	2	0
22	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	65	0	0	0
23	"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	63	17	0	0
24	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	57	35	11	9
25	"311918"	Technik włókiennik	56	48	0	0
26	"311503"	Technik mechanizacji rolnictwa	54	0	23	0
27	"914103"	Robotnik gospodarczy	54	8	4	1
28	"741203"	Piekarz	52	10	2	0
29	"244104"	Pedagog	48	38	13	10
30	"321402"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	47	33	12	9
31	"341903"	Organizator agrobiznesu [zawód szkolny: Technik agrobiznesu]	46	34	30	21
32	"723306"	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	44	0	5	0
33	"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	43	22	22	12
34	"827504"	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	43	33	1	1
35	"247901"	Specjalista administracji publicznej	38	22	18	6
36	"241102"	Ekonomista	37	27	14	10
37	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	37	2	2	0
38	"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	37	2	0	0
39	"826201"	Operator maszyn dziewiarskich	37	34	1	1
40	"916201"	Robotnik placowy	37	7	0	0
41	"341403"	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	36	28	15	12
42	"723390"	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	32	1	1	0
43	"712201"	Betoniarz	31	0	0	0
44	"312102"	Technik informatyk	30	7	21	1
45	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik	30	26	6	5

		administracji]				
46	"512302"	Kelner	29	24	2	2
47	"933104"	Robotnik magazynowy	28	7	0	0
48	"241915"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	27	22	4	4
49	"322401"	Masażysta [zawód szkolny: Technik masażysta]	27	20	15	14
50	"722304"	Tokarz	27	2	0	0
51	"913207"	Sprzątaczką	27	25	0	0
52	"311204"	Technik budownictwa	25	10	2	0
53	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	25	0	0	0
54	"321206"	Technik ogrodnik	24	20	0	0
55	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	24	0	0	0
56	"322601"	Technik farmaceutyczny	23	23	16	16
57	"641101"	Rolnik pracujący na własne potrzeby	20	7	1	0
58	"721303"	Blacharz samochodowy	20	0	4	0
Ogółem			5879	3056	877	530

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania do MIPS

Powyższa tabela przedstawia analizę napływu bezrobotnych w ciągu całego roku - od stycznia do grudnia 2009, nie zaś na koniec okresu rozliczeniowego. W tabeli wzięto pod uwagę bezrobotnych wg nazw zawodów, w których zarejestrowanych było powyżej 20 osób.

Analiza powyższej tabeli świadczy o sezonowości prac.

Ranking zawodów bezrobotnych:

Tabela Nr 4. Bezrobotni zarejestrowani w PUP według zawodów, stan na 31.12.2009r.

LP	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-razem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy-kobiety
1	"000000"	Bez zawodu	310	136	14	10
2	"522107"	Sprzedawca	167	151	22	20
3	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	147	119	20	18
4	"743604"	Szwaczka	98	96	19	18
5	"743202"	Dziwiarz	92	82	22	19
6	"722204"	Ślusarz	70	0	21	0
7	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	70	44	22	14
8	"712102"	Murarz	68	1	16	0
9	"311302"	Technik elektryk	49	3	5	2
10	"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	49	15	11	4
11	"931301"	Robotnik budowlany	49	0	7	0
12	"311502"	Technik mechanik	46	3	8	2
13	"932103"	Pakowacz	46	38	8	8

14	"413103"	Magazynier	45	6	11	1
15	"321208"	Technik rolnik	44	25	6	3
16	"743304"	Krawiec	44	41	9	8
17	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	40	34	4	3
18	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	38	0	8	0
19	"914103"	Robotnik gospodarczy	38	4	13	0
20	"512201"	Kucharz	37	27	5	4
21	"512202"	Kucharz małej gastronomii	34	23	2	2
22	"321310"	Technik technologii żywności – przetwórstwo owocowo-warzywne	33	28	3	3
23	"311918"	Technik włókiennik	31	27	5	4
24	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	30	28	3	3
25	"827504"	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	29	22	5	4
26	"916201"	Robotnik placowy	29	4	8	1
27	"311503"	Technik mechanizacji rolnictwa	27	0	1	0
28	"741203"	Piekarz	26	5	4	2
29	"311913"	Technik technologii odzieży	25	25	3	3
30	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	24	15	2	2
31	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	24	1	3	1
32	"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	23	1	4	0
33	"913207"	Sprzątaczką	23	22	8	8
34	"712201"	Betoniarz	22	0	5	0
35	"722304"	Tokarz	22	1	8	0
36	"723306"	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	20	0	4	0
37	"723390"	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	20	0	4	0
38	"933104"	Robotnik magazynowy	20	6	4	2
		OGÓLEM	3174	1535	577	258

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania do MPiPS

W powyższej tabeli przedstawiono zawody na koniec 2009 roku, jedynie takie, w których zarejestrowanych było powyżej 20 osób bezrobotnych. Kolumna 6 i 7 z tabeli przedstawia osoby powyżej 12 m-cy, tylko poprzednio pracujące.

III. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W POWIECIE ŁOWICKIM.

Powiatowy Urząd Pracy szczególną uwagę zwraca na aktywne pośrednictwo pracy, jako najbardziej efektywną formę pomocy dla bezrobotnych.

W 2009 r. Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu dysponował **1468** ofertami pracy. Najwięcej ofert zgłoszono w następujących zawodach:

Tabela Nr 5. Oferty pracy według zawodów zgłoszone w 2009r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2009 roku
1	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	286
2	"522107"	Sprzedawca	122
3	"914103"	Robotnik gospodarczy	99
4	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	61
5	"743604"	Szwaczka	41
6	"513102"	Opiekunka dziecięca	39
7	"512302"	Kelner	30
8	"413103"	Magazynier	28
9	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	28
10	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	27
11	"913207"	Sprzątaczką	27
12	"913204"	Pomoc kuchenna	26
13	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	22
14	"931301"	Robotnik budowlany	20
15	"828202"	Monter elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego	18
16	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	18
17	"828790"	Pozostali monterzy wyrobów złożonych	15
18	"322601"	Technik farmaceutyczny	14
19	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	14
20	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	14
21	"512201"	Kucharz	13
22	"916201"	Robotnik placowy	12
23	"341102"	Doradca inwestycyjny	11
24	"712102"	Murarz	11
25	"241302"	Doradca personalny	10
26	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	10
27	"341901"	Asystent bankowości	10
28	"343201"	Księgowy [samodzielny]	10
29	"411101"	Sekretarka	10
30	"512202"	Kucharz małej gastronomii	10
31	"815906"	Operator urządzeń do produkcji włókien chemicznych	10
32	"512301"	Bufetowy [barman]	9
33	"915202"	Dozorca	9
34	"931203"	Robotnik drogowy	9
35	"713501"	Monter/składacz okien	8

36	"811102"	Operator koparek i zwałowarek	8
37	"241903"	Doradca podatkowy	7
38	"414201"	Ankieter	7
39	"743202"	Dziewiarz	7
40	"832201"	Kierowca autobusu	7
41	"232190"	Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	6
42	"243101"	Archiwista	6
43	"712201"	Betoniarz	6
44	"722204"	Ślusarz	6
45	"245601"	Twórca ludowy	5
46	"322905"	Ratownik medyczny	5
47	"514390"	Pozostali pracownicy zakładów pogrzebowych	5
48	"621201"	Ogrodnik terenów zieleni	5
49	"631102"	Robotnik leśny	5
49	"721303"	Błacharz samochodowy	5
50	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	5
51	"921103"	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	5
Ogółem			1468

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania do MPiPS

Powyższa tabela przedstawia stanowiska pracy zgłoszone do PUP Łowicz w roku 2009, na które zgłoszono powyżej 5 ofert pracy. Należy jednakże dodać, iż znaczny odsetek spośród powyższych ofert pracy to oferty subsydiowane, skierowane do określonej kategorii bezrobotnych.

W monitorowanym okresie z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono z rejestru bezrobotnych **2029** osób, natomiast **195** osób podjęło pracę w ramach ofert subsydiowanych. Ponadto w wyniku realizacji ofert subsydiowanych:

- **488** osób zostało przyjętych do odbycia staży zawodowych,
- **44** osób wykonywało prace społecznie użyteczne,
- **302** osób ukończyło różnego rodzaju szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe,
- **24** osób zatrudniono w ramach prac interwencyjnych,
- **65** osób podjęło zatrudnienie w ramach na robót publicznych,
- **24** osób podjęło pracę w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- **96** osób bezrobotnych otrzymało dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.

Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu w latach 2008-2013 realizuje projekt „**Nowe Perspektywy**” w ramach POKL, Poddziałanie 6.1.3. „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”. W ramach tego projektu, urząd w 2009 zaktywizowano 307 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Łowicz, a przede wszystkim osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, co

w konsekwencji spowoduje wzrost zatrudnienia, dostosowanie kwalifikacji zawodowych do wymogów lokalnego rynku oraz podniesienie poziomu mobilności zawodowej wśród osób bezrobotnych z powiatu łowickiego.

Do końca czerwca 2009 roku w ramach projektu:

- 161 osób bezrobotnych skierowano w ramach zawartych umów o zorganizowanie stażu,
- 146 osoby zostało objętych szkoleniem zawodowym,
- 55 osoby otrzymały jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W 2009 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łowiczu **2.199** osób zostało objętych doradztwem zawodowym, w tym: 330 osób w ramach informacji zawodowej, 729 w ramach grupowych spotkań informacyjnych, z 1064 osobami przeprowadzono rozmowy wstępne, natomiast w poradnictwie grupowym wzięło udział 76 osób.

W roku 2009 Lider Klubu Pracy zorganizował zajęcia aktywizacyjne dla 29 grup osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz trzy szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. W zajęciach aktywizacyjnych wzięło udział łącznie **349** osób, w szkoleniu zaś uczestniczyło **25** osób bezrobotnych.

Tabela Nr 6. Bezrobotni oraz oferty pracy według sekcji PKD w 2009r.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2009 roku	Bezrobotni stan w końcu 2009 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2009 roku
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	48	38	13
Górnictwo i wydobywanie	6	5	0
Przetwórstwo przemysłowe	1269	691	152
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	6	4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	38	27	42
Budownictwo	233	158	75
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	398	220	223
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	70	36	78
Transport i gospodarka magazynowa	156	96	58
Informacja i komunikacja	14	13	34
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22	15	78
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	16	10	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	134	87	160
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	80	51	87
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	326	184	224
Edukacja	77	46	111
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	72	62	36

Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	45	40	36
Pozostała działalność usługowa	1727	882	54
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	2	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0	0
Ogółem	4737	2669	1468

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy jest wynikiem dzielenia średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie przez średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Im większa wartość wskaźnika tym większa szansa uzyskania pracy w danym zawodzie.

Biorąc pod uwagę wskaźnik szansy uzyskania oferty największą szansę na znalezienie zatrudnienia w 2009r. w powiecie łowickim miały osoby z następujących grup zawodów (wg wartości malejących):

Tabela Nr 7. Wskaźnik szansy uzyskania oferty wg dużych grup zawodowych w powiecie łowickim w 2009 roku

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	"92"	ROBOTNICZY POMOCNICZY W ROLNICTWIE, RYBOŁÓWSTWIE I POKREWNI	0,5555
2	"41"	PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ	0,2762
3	"63"	LEŚNICY I RYBACY	0,1795
4	"13"	KIEROWNICY MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW	0,119
5	"51"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY	0,1029
6	"81"	OPERATORZY MASZYN I URZĄDZEŃ WYDOBYWCZYCH I PRZETWÓRCZYCH	0,1014
7	"91"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH	0,0924
8	"42"	PRACOWNICY OBROTU PIENIĘŻNEGO I OBSŁUGI KLIENTÓW	0,0864
9	"83"	KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	0,0747
10	"52"	MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY	0,0731
11	"12"	KIEROWNICY DUŻYCH I ŚREDNICH ORGANIZACJI	0,053
12	"23"	SPECJALIŚCI SZKOLNICTWA	0,0519
13	"33"	NAUCZYCIELE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU I INSTRUKTORZY	0,0476
14	"34"	PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI	0,0438
15	"93"	ROBOTNICZY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	0,0436
16	"82"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN	0,0422
17	"24"	POZOSTALI SPECJALIŚCI	0,0379
18	"21"	SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH	0,0375

		I TECHNICZNYCH	
19	"22"	SPECJALIŚCI NAUK PRZYRODNICZYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,0292
20	"62"	OGRODNICY	0,0256
21	"71"	GÓRNICY I ROBOTNICY BUDOWLANI	0,0207
22	"74"	POZOSTALI ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	0,0178
23	"73"	ROBOTNICY ZAWODÓW PRECYZYJNYCH, CERAMICY, WYTWÓRCY WYROBÓW GALANTERYJNYCH, ROBOTNICY POLIGRAFICZNI I POKREWNI	0,0151
24	"32"	ŚREDNI PERSONEL W ZAKRESIE NAUK BIOLOGICZNYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,0136
25	"72"	ROBOTNICY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ	0,0101
26	"31"	ŚREDNI PERSONEL TECHNICZNY	0,0083
27	"61"	ROLNICY	0,0032
28	"64"	ROLNICY I RYBACY PRACUJĄCY NA WŁASNE POTRZEBY	0
29	"11"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY, ZAWODOWI DZIAŁACZE	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Wartość **wskaźnika długotrwałego bezrobocia** informuje ile procent bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie pozostaje w rejestrach powiatowych urzędów pracy co najmniej 12 miesięcy. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danym zawodzie. Analizę zawodów, które generowały długotrwałe bezrobocie, w 2009r. w powiecie łowickim wykazuje poniższa tabela:

Tabela Nr 8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie wg dużych grup zawodowych w powiecie łowickim w 2009 roku

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	"33"	NAUCZYCIELE PRAKTYCZNEJ NAUKI ZAWODU I INSTRUKTORZY	1
2	"13"	KIEROWNICY MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW	0,6667
3	"81"	OPERATORZY MASZYN I URZĄDZEŃ WYDOBYWCZYCH I PRZETWÓRCZYCH	0,5333
4	"63"	LEŚNICY I RYBACY	0,5
5	"12"	KIEROWNICY DUŻYCH I ŚREDNICH ORGANIZACJI	0,3333
6	"91"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH W HANDLU I USŁUGACH	0,3203
7	"73"	ROBOTNICY ZAWODÓW PRECYZYJNYCH, CERAMICY, WYTWÓRCY WYROBÓW GALANTERYJNYCH, ROBOTNICY POLIGRAFICZNI I POKREWNI	0,3077
8	"83"	KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	0,2903
9	"71"	GÓRNICY I ROBOTNICY BUDOWLANI	0,255
10	"61"	ROLNICY	0,2535
11	"72"	ROBOTNICY OBRÓBKI METALI I MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ	0,2493
12	"42"	PRACOWNICY OBROTU PIENIĘŻNEGO I OBSŁUGI	0,2308

		KLIENTÓW	
13	"93"	ROBOTNICZY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	0,2157
14	"74"	POZOSTALI ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	0,2092
15	"41"	PRACOWNICY OBSŁUGI BIUROWEJ	0,2069
16	"82"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN	0,1889
17	"62"	OGRODNICY	0,1765
18	"23"	SPECJALIŚCI SZKOLNICTWA	0,1489
19	"24"	POZOSTALI SPECJALIŚCI	0,1399
20	"31"	ŚREDNI PERSONEL TECHNICZNY	0,1377
21	"32"	ŚREDNI PERSONEL W ZAKRESIE NAUK BIOLOGICZNYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,1361
22	"52"	MODELKI, SPRZEDAWCY I DEMONSTRATORZY	0,1345
23	"34"	PRACOWNICY POZOSTAŁYCH SPECJALNOŚCI	0,1338
24	"64"	ROLNICY I RYBACY PRACUJĄCY NA WŁASNE POTRZEBY	0,1333
25	"51"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I OCHRONY	0,1295
26	"22"	SPECJALIŚCI NAUK PRZYRODNICZYCH I OCHRONY ZDROWIA	0,087
27	"21"	SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	0,0769
28	"92"	ROBOTNICZY POMOCNICZY W ROLNICTWIE, RYBOŁÓWSTWIE I POKREWNI	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH, W RÓWNOWADZE I NADWYŻKOWYCH.

Struktura zawodowa bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy jest w dużej mierze odzwierciedleniem sytuacji na rynku pracy. Popyt na określone grupy zawodów jest kształtowany przez tendencje zawodowe, jakie występują na rynku pracy. Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku powoduje zaś powstanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców.

Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodu – jest syntetyczną miarą zapotrzebowania na dany zawód. Powstaje poprzez podzielenie średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie przez średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych osób w tym zawodzie. Im wskaźnik uzyskuje większą wartość tym zawód, do którego odnosi się jest bardziej nadwyżkowy, a więc jest więcej zarejestrowanych osób w tym zawodzie niż ofert pracy dla osób w tym zawodzie. Dla tego wskaźnika charakterystyczne są trzy przypadki:

- $W_{n,I}^k < 0,9$ **to zawody nadwyżkowe,**
- $0,9 < W_{n,I}^k < 1,1$ **to zawody zrównoważone,**
- $W_{n,I}^k > 1,1$ **to zawody deficytowe.**

$$W = \frac{\text{Średniomiesięczny napływ ofert pracy}}{\text{Średniomiesięczny napływ bezrobotnych}}$$

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód zrównoważony to zawód na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

Zawód deficytowy to zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniższa tabela przedstawia listę 30 zawodów, które cechowały się wskaźnikiem nadwyżki poniżej wartości 0,9. Zawody te cechuje niedostosowanie do potrzeb lokalnego rynku pracy. Podaż w tych zawodach znacznie przekracza popyt na pracę.

Tabela Nr 9. Zawody nadwyżkowe w powiecie łowickim w 2009 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	1,1667	1,3333	0,875
2	"915202"	Dozorca	0,75	0,9167	0,8182
3	"235908"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,3333	0,4167	0,8
4	"241204"	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	0,3333	0,4167	0,8
5	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	2,3333	3,0833	0,7568
6	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	1,8333	2,5	0,7333
7	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	1,5	2,0833	0,72
8	"621201"	Ogrodnik terenów zieleni	0,4167	0,5833	0,7143
9	"322601"	Technik farmaceutyczny	1,1667	1,9167	0,6087
10	"245101"	Dziennikarz	0,25	0,4167	0,6
11	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,25	0,4167	0,6
12	"932104"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	5,0833	9,1667	0,5545
13	"121102"	Dyrektor wykonawczy	0,0833	0,1667	0,5
14	"311101"	Laborant chemiczny	0,0833	0,1667	0,5
15	"311801"	Grafik komputerowy	0,0833	0,1667	0,5
16	"322402"	Technik fizjoterapii	0,0833	0,1667	0,5
17	"421201"	Kasjer bankowy	0,0833	0,1667	0,5
18	"422202"	Rejestratorka medyczna	0,1667	0,3333	0,5
19	"915206"	Woźny	0,1667	0,3333	0,5
20	"413103"	Magazynier	2,3333	5,5	0,4242
21	"712301"	Cieśla	0,1667	0,4167	0,4
22	"522107"	Sprzedawca	10,1667	26,5833	0,3824
23	"224101"	Pielęgniarka	0,25	0,6667	0,375
24	"214503"	Inżynier mechanik – maszyny i urządzenia przemysłowe	0,0833	0,25	0,3333
25	"223301"	Lekarz weterynarii	0,25	0,75	0,3333
26	"223912"	Kosmetolog	0,0833	0,25	0,3333
27	"232108"	Nauczyciel języka obcego	0,3333	1	0,3333
28	"233201"	Nauczyciel przedszkola	0,0833	0,25	0,3333
29	"721102"	Formierz odlewnik	0,0833	0,25	0,3333
30	"831212"	Ustawiacz	0,0833	0,25	0,3333

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Tabela poniższa zawiera listę 29 zawodów, które w omawianym okresie cechowały się wskaźnikiem deficytu przekraczającym wartość 1,1.

Tabela Nr 10. Zawody deficytowe w powiecie łowickim w 2009 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	2,25	0,1667	13,5
2	"341201"	Agent ubezpieczeniowy	0,8333	0,0833	10
3	"815906"	Operator urządzeń do produkcji włókien chemicznych	0,8333	0,0833	10
4	"713501"	Monter/składacz okien	0,6667	0,0833	8
5	"811102"	Operator koparek i zwałowarek	0,6667	0,0833	8
6	"513102"	Opiekunka dziecięca	3,25	0,5833	5,5714
7	"241302"	Doradca personalny	0,8333	0,1667	5
8	"322905"	Ratownik medyczny	0,4167	0,0833	5
9	"341901"	Asystent bankowości	0,8333	0,1667	5
10	"512301"	Bufetowy [barman]	0,75	0,1667	4,5
11	"346102"	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,3333	0,0833	4
12	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	23,8333	6,8333	3,4878
13	"342204"	Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	0,25	0,0833	3
14	"725202"	Monter sieci telekomunikacyjnych	0,25	0,0833	3
15	"931203"	Robotnik drogowy	0,75	0,25	3
16	"214203"	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	0,1667	0,0833	2
17	"348202"	Bibliotekarz	0,1667	0,0833	2
18	"631101"	Drwal	0,1667	0,0833	2
19	"713201"	Glazurnik	0,1667	0,0833	2
20	"713601"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,3333	0,1667	2
21	"825302"	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	0,1667	0,0833	2
22	"914103"	Robotnik gospodarczy	8,25	4,5	1,8333
23	"913204"	Pomoc kuchenna	2,1667	1,3333	1,625
24	"412104"	Fakturzystka	0,25	0,1667	1,5
25	"422201"	Recepcjonista	0,25	0,1667	1,5
26	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	1,1667	0,8333	1,4
27	"421102"	Kasjer handlowy	0,3333	0,25	1,3333
28	"411101"	Sekretarka	0,8333	0,6667	1,25
29	"343201"	Księgowy [samodzielny]	0,8333	0,75	1,1111

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

Istnieją również zawody i specjalności, dla których zachodzi równowaga podaży i popytu. Są to zawody zrównoważone, dla których wskaźnik intensywności przyjmuje wartości między 0,9 i 1,1.

W powiecie łowickim w 2009 roku na rynku pracy zawody zrównoważone to zawody i specjalności wymienione w poniższej tabeli:

Tabela Nr 11. Zawody zrównoważone w powiecie łowickim w 2009 roku.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	"512302"	Kelner	1,0345
2	"123101"	Kierownik działu finansowego i administracyjnego	1
3	"213101"	Administrator baz danych	1
4	"213201"	Programista	1
5	"213903"	Specjalista zastosowań informatyki	1
6	"241307"	Specjalista do spraw kadr	1
7	"242904"	Prawnik legislator	1
8	"341590"	Pozostali agenci do spraw sprzedaży [handlowcy]	1
9	"346104"	Pracownik socjalny	1
10	"347102"	Plastyk	1
11	"412190"	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	1
12	"419104"	Pracownik kancelaryjny	1
13	"522108"	Sprzedawca w stacji paliw	1
14	"712906"	Robotnik rozbiórki budowli	1
15	"722301"	Frezer	1
16	"723103"	Mechanik pojazdów jednośladowych	1
17	"741105"	Ubojowy	1
18	"828501"	Monter mebli	1
19	"913207"	Sprzątaczką	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych tabelarycznych MPiPS

V. WNIOSKI I ZAKOŃCZENIE

Po przeprowadzonej analizie zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie łowickim można stwierdzić, iż:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na koniec badanego okresu zmniejszyła się w stosunku do końca I półrocza 2009 o 61 osób bezrobotnych.
- Stopa bezrobocia w tym czasie zmniejszyła się z 9,3% w czerwcu 2009 do 9,1 % na koniec 2009 roku.
- Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata, zaraz po nich osoby bezrobotne w wieku 45-54 lata.
- W 2009 r. Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu dysponował **1468** ofertami pracy. W monitorowanym okresie z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej wyłączono z rejestru bezrobotnych **2029** osób, natomiast **195** osób podjęło pracę w ramach ofert subsydiowanych.
- W 2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łowiczu zarejestrowało się najwięcej osób o następujących kwalifikacjach: bez zawodu, asystent ekonomiczny, sprzedawca, dziewiarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, murarz, ślusarz, szwaczka.
- W badanym okresie najwięcej ofert zgłoszono m.in. w zawodach: pracownik biurowy, sprzedawca, robotnik gospodarczy, magazynier, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, kelner, opiekunka dziecięca, sprzątaczką, szwaczka, pomoc kuchenna, przedstawiciel handlowy, robotnik budowlany, pracownik administracyjny.
- Jak wynika z powyższej analizy na lokalnym rynku pracy nie ma równowagi pomiędzy zatrudnieniem, a siłą roboczą. W ogólnym zestawieniu zawodów dominują zawody nadwyżkowe, nad zawodami deficytowymi charakteryzującymi się niedoborem zasobów ludzkich nad podażą pracy.

Na lokalnym rynku pracy istnieje niedopasowanie kwalifikacji bezrobotnych do potrzeb kadrowych pracodawców. W związku z tym istnieje konieczność odpowiedniego doboru kierunków szkoleń, kształcenia w szkołach w tych zawodach, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy. Konieczne jest zwiększenie mobilności zawodowej osób o niskich kwalifikacjach.

Podsumowując należy stwierdzić, że na terenie powiatu łowickiego bezrobocie dotyka ludzi młodych, bez kwalifikacji zawodowych, nie posiadających doświadczenia zawodowego, dla których brakuje wystarczającej liczby wolnych miejsc pracy na lokalnym rynku pracy, co

z kolei powoduje długotrwałe bezrobocie. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych wskazuje, że wykształcenie wyższe nie zawsze daje gwarancję zatrudnienia. Duży procent zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby posiadające kwalifikacje zawodowe, lecz nie znajdujące zatrudnienia z powodu braku doświadczenia zawodowego, aktualnej wiedzy w danej branży, przedawnienia uprawnień do wykonania zawodu lub posiadania przeciwwskazań do pracy.

Na terenie powiatu łowickiego w większości zarejestrowane są jednoosobowe podmioty gospodarcze lub małe firmy rodzinne nie tworzące nowych, stałych miejsc pracy. Najwięcej ofert wpływa z sektora prywatnego z małych i średnich firm, ale często są to oferty na prace sezonowe (przetwórstwo owocowo – warzywne, budownictwo). Wzrost bezrobocia w ciągu I półrocza analizowanego 2009 roku spowodowany był również zwolnieniami grupowymi w dwóch dużych zakładach pracy powiatu łowickiego.

Analizując sytuację rynku pracy zasadne wydawałoby się nawiązanie szerokiej współpracy pomiędzy głównymi animatorami rynku pracy tj. władzami lokalnymi, szkolnictwem, pracodawcami oraz instytucjami rynku pracy, a także w ramach wspólnych programów wyrównywanie istniejących dysproporcji pomiędzy popytem a podażą i kierunkami rozwoju. W celu poprawy sytuacji zatrudnieniowej w powiecie łowickim konieczne są nowe inwestycje, które tworzyłyby nowe miejsca pracy. Dlatego wszystkie jednostki powinny dołożyć wszelkich starań, aby przyczynić się do poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy.

VI. ANEKS STATYSTYCZNY – wybrane tablice

- Raporty okresowe za 2009r. (<http://mz.praca.gov.pl>)

- Sprawozdania MPiPS-01

Załącznik Nr 1 do sprawozdania MPiPS-01

Załącznik Nr 2 do sprawozdania MPiPS-01

Załącznik Nr 3 do sprawozdania MPiPS-01

